

1. A tölgy

A tölgyfafélék nemzetségéhez 450 faj tartozik, parkjainkban azonban csak néhány található meg. Ebben a feladatban egy az elterjedt fajokról és gondozásukról szóló dokumentumot kell készítenie az alábbi leírás és minta alapján. Az elkészítéséhez használja fel a *tolgyforras.txt* UTF-8 kódolású szövegállományt, a *mocsari-tolgy.jpg* és a *termese.jpg* képfájlokat! A szöveg tagolásához ne alkalmazzon felesleges bekezdéseket, szóközöket!

- Hozza létre szövegszerkesztő program segítségével a *tolgy* nevű dokumentumot a program alapértelmezett formátumában a *tolgyforras.txt* felhasználásával!
- Legyen a dokumentum álló tájolású és A4-es lapméretű! A margót mind a négy irányban 2,3 cm-re állítsa be!
- A forrásban több helyen idézőjel szerepel, de ezek használata és típusa – sem a kezdő, sem a záró idézőjelek esetében – nem felel meg a magyar helyesírás szabályainak. Javítsa ki ezeket a dokumentumban mind a három helyen! Helyesen a kezdő idézőjel alul, a záró pedig felül helyezkedik el. Minta a téves és a helyes idézőjeltípusra és -használatra:

‘helytelenül’ és „helyesen”.

- A dokumentum szövegét a címsorok és a szövegdobozok tartalmának kivételével formázza az alábbiak szerint!
  - A szöveg EB Garamond betűtípusú és 12 pontos betűméretű legyen!
  - A dokumentumban a bekezdések legyenek egyszeres sorközűek és sorkizártak!
  - A bekezdések előtt 0, utánuk 3 pontos térköz legyen, ahol a feladat mást nem kér!
- A dokumentum egészére állítson be automatikus elválasztást!
- Alkalmazza a dokumentum szövegére a *Címsor 1*, *Címsor 2* és *Címsor 3* stílusokat a jobb oldali ábrán szereplő tagolásnak megfelelően (balról jobbra: *Címsor 1*, *Címsor 2*, *Címsor 3*)!
- Módosítsa az alkalmazott stílusokat az alábbi leírásnak megfelelően!
  - Legyen mind a három címsor stílus betűtípusa EB Garamond és betűstílus a félkövér!
  - Legyen a betűszín fekete és a betűméret rendre 20, 16 és 12 pontos!
  - Állítsa a címek előtti és utáni térközöket 3 pontosra!
  - A címsorok kerüljenek egy oldalra a következő bekezdéssel!
- A cím utáni mondatban a „*szoliterként*” szóhoz „*” szimbólum hivatkozással szúrjon be egy végjegyzetet, amelynek tartalmát a kapcsos zárójelben lévő forrás szövegből helyezze át! A végjegyzet szövegét EB Garamond betűtípussal, 10 pontos betűmérettel és dőlt betűstílussal jelenítse meg! A kapcsos zárójeleket a köztők lévő szöveggel együtt törölje!
- A dokumentumban 7 helyen, zárójelben a fafajok latin neve szerepel. Ezeket formázza meg dőlt betűstílussal!

A feladat folytatása a következő oldalon található.

Tölgy, árnyat adó őshonos fa

Tölgyfák és jellemzőik

Csertölgy
Magyar tölgy
Mocsári tölgy
Kocsánytalan tölgy
Kocsányos tölgy
Amerikai vöröstölgy

A tölgyfa gondozása, igényei

A tölgy ültetése

Az ültetés lépései

Kártevők és betegségek

10. Szúrja be a minta szerinti helyre a következő képeket, és formázza meg azokat az alábbi leírás szerint:

Képfájl neve	A kép szélessége	A képaláírás szövege
<i>termese.jpg</i>	10 cm	-
<i>mocsari-tolgy.jpg</i>	6 cm	„Mocsári tölgy”

- A képeket arányosan méretezze át a megadott szélességűre, és igazítsa a mintának megfelelően!
  - A képekre állítson jobbra, alsó irányba külső árnyékot, amelynek eltolása a képekhez képest 9 és 11 pont közé esik!
  - Gépelje be a képaláírás szövegét, és ezt formázza meg EB Garamond betűtípussal, 9 pontos betűmérettel és dőlt betűstílussal!
11. Szúrjon be „**A tölgyfa gondozása, igényei**” alcím alá, a mintán látható helyekre két 1,7 cm magasságú átellenes, vagy mind a négy sarkán lekerekített téglalap alakzatot a mintának megfelelően! Az alakzatban helyezze el a forrásban kapcsos zárójelben lévő szöveget! Az alakzat kitöltőszíne világoszöld és betűszíne fehér legyen! A szöveg EB Garamond betűtípusú, 12 pontos betűméretű és sorkizárt vagy balra igazított legyen! A kapcsos zárójeleket a köztük lévő szöveggel együtt törölje!
12. A két alakzat között a „**Kora tavasz...**”, „**Késő tavasz...**”, „**Nyár...**” és „**Ősz...**” kezdetű bekezdéseket hangsúlyozza félkövér betűstílussal!
13. Alakítsa számozott felsorolásúvá a minta szerinti 3. oldal bekezdéseit, amelyek az ültetés lépéseit mutatják be! Ügyeljen arra, hogy a feladat elején - a teljes szövegre - meghatározott térköz a sorszámozott bekezdések között is megjelenjen!

25 pont

Minta a Tölgy feladathoz:

Tölgy, árnyat adó őshonos fa

A jellegzetes koronájú tölgyfát házi kertbe vagy nagyobb, parkhoz hasonló kertbe szoliterként* ültethetjük.

Tölgyfák és jellemzőik

A tölgy nemzetséghez világszerte 450 faj tartozik, kertjeinkben azonban csak néhány faj

ható meg. A tölgyek rendszerint magasra növő, széles koronájúak, leveleik általában sárgák vagy vörösbarnák színeződnek. A földközi-tenger medencéje körül, borkorfa termetű, örökzöld, zöltségére az erősen karéjos levél és az ovális alakú makkteret jellemző.

Csertölgy

A csertölgy (*Quercus cerris*) széles kúpos koronájú, 25 m magasra nő, és széles kúpos koronát nevel.

Magyar tölgy

A magyar tölgy (*Quercus frainetto*) ugyancsak eléri ezt a magasságot, de a csertölgyhez képest inkább keskenyebb, csúcsos koronát nevel.

Mocsári tölgy

A mocsári tölgy (*Quercus palustris*) általában csak 15-20 m magasra nő, egyenes törzse a korona csúcsáig ér. Ősszel vörösesbarnára színeződik.

Mocsári tölgy

Kocsánytalan tölgy

A kocsánytalan tölgy (*Quercus petraea*) gyakran ültetett, nálunk is honos faj, 20-25 m magasra nő, és széles kúpos koronát nevel.

Kocsányos tölgy

A kocsányos tölgy (*Quercus robur*) tekintélyes méretű, ugyancsak honos faj, amely idős korára festői formát nevel, ágai jellegzetesen görcsösek lesznek. Magassága meghaladhatja a 30 métert.

Az oszlopos kocsányos tölgy (*Quercus robur* „Fastigiata”) gyakrabban fordul elő házi kertekben vagy épületek közelében. Oszlopos termete miatt kevesebb helyet foglal, mint a többi tölgyfaj, és mindössze 15 m magasra nő. A „Fastigiata Purpurea” fajta levelei kihajtáskor sötétvörösek. A „Concordia” fajta levelei lombfakadáskor sárgák. Szerényebb termete miatt kis kertekben is elfér.

Amerikai vöröstölgy

Az amerikai vöröstölgy (*Quercus rubra*) gyorsabban nő, mint a nálunk honos tölgyfajok. Magassága elérheti, sőt meghaladhatja a 30 métert, koronája széles kúpos formájú.

A tölgyfa gondozása, igényei

Az első években kéregörleménnyel takarjuk a talajt a fiatal tölgy gyökérzónája felett, hogy más növények ne vonhassák el tőle a tápanyagokat!

A tölgy egyszerűen gondozható faj. Áprilistól májusig virágzik és termése szeptembertől terem. Nagyon kedvelik a madarak. Napos helyen, szabad térállásban fejlődik a legkiegyesebben, ahol zavartalanul növekedhet. Mélyen gyökerezik, ezért a humuszos, tápanyagban gazdag talajt kedveli.

Kora tavasz – ültetés

Ültetéshez kedvező időszak. Távolítsuk el az áttelelt fiatal egyedek téli talajtakarását. Terítsünk a gyökerek fölé komposztot, majd arra kéregörleményt!

Késő tavasz – kártevők elleni védekezés

Ha a fiatal fát ellepik a hernyók, szedjük le róla a szövedéket és permetezzünk Bacillus thuringiensis készítménnyel!

Nyár – gondozás

Tartós szárazság idején bőségesen öntözzük meg a növényeket, és takarjuk a talajt a törzs körül!

Ősz – takarítás

A fiatal fák tövéhez terítsünk kéregörleményt vagy lombot!

A tölgyfát ne metsszük, hogy jellegzetes koronája zavartalanul fejlődhesen!

Az ültetés lépései

1. Ültetési idő: tavasz vagy őszi. Ássunk a gyökérlabda méreténél kétszer szélesebb és mélyebb ültetőgödört!
2. A kitermelt földhöz keverjünk egy vödörnyi komposztot! Vegyük ki a csemetét a konténerből, és lazítsuk fel a talajt a gyökérlabda szélén!
3. Töltsünk vissza a gödörbe egy kevés földet! Olyan mélyen ültessük a fát, hogy a gyökérlabda felső síkja talajszintbe kerüljön!
4. Szórjunk földet a gyökérlabda köré! Készítsünk tányt a törzs körül! Szeles vidékeken két oldalról verjünk le támrudakat a törzs mellé!
5. A törzset rögzítsük kenderkötéllel mindkét támrúdhoz nyolcas hurokkal! Alaposan öntözzük meg a fát, és takarjuk a talajt!

A makktermésből fát nevelhetünk! Ősszel 15 cm mélyen lazítsuk fel a talajt, és a makkokat 1-2 cm mélyen ültessük el!

Kártevők és betegségek

A tölgyet tavasszal csaknem kopaszra rághatják egyes lepkefajok hernyói. Az idősebb példányok általában hamar kiheverik a kártételt, de a fiatal egyedeket erősebb fertőzés esetén feltétlenül permetezzük Bacillus thuringiensis készítménnyel!

* Szoliter növénynek tekinthetjük azokat az élőlényeket, cserjéket, fákat, melyek önállóan is nagy díszítőértékkel bírnak.

mélyen gyökerező fák, ezért mélyrétegű, humuszos talajba ültetjük. A fiatal egyedek hamar kiheverik a kártételt, de a fiatal egyedeket erősebb fertőzés esetén feltétlenül permetezzük Bacillus thuringiensis készítménnyel!